

Spis treści:

Wstęp.....	2
Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego (tabela).....	3
Postępowanie administracyjno – egzekucyjne według gmin i zakresu nadzoru w roku 2016(tabela).....	4
Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2011-2016(tabela)	5
1. Epidemiologia.....	6
2. Higiena Komunalna.....	15
3. Higiena Żywności, Żywienia i PU.....	18
4. Higiena Dzieci i Młodzieży.....	23
5. Higiena Pracy.....	25
6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	28
7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	30
8. Posumowanie.....	35

Szanowni Państwo

Wzorem lat ubiegłych mam przyjemność przedstawić Państwu raport o stanie sanitarnym powiatu węgorszewskiego w 2016 roku.

Przygotowany dokument informuje o wykonywanych zadaniach i podejmowanych działaniach przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie, gwarantujących mieszkańcom bezpieczeństwo sanitarne.

Głównym celem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Cel ten realizowany jest w oparciu o zapisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na 2016 rok”, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami.

Niezależnie od realizowanych działań planowych przeprowadzono kontrole ponadplanowe, podejmowane w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymywanych wytycznych, zawiadomień i zgłoszeń.

Prowadzono działalność w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także działalność oświatowo-zdrowotną.

W celu oceny realnych i potencjalnych zagrożeń mogących wpływać na stan warunków zdrowotnych ludności m.in. nadzorowano i monitorowano:

- sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych,
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- środowisko pracy, w którym występowały czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia,
- wprowadzanie do obrotu substancji i preparatów chemicznych, w tym produktów biobójczych oraz ich stosowanie,
- stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych, zakładów opieki zdrowotnej, placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej.

Rok 2016 był kolejnym okresem, w którym zdecydowana większość zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych utrzymywała się na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie.

W prezentowanym opracowaniu przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące: ilości nadzorowanych obiektów i kontroli w nich przeprowadzonych, prowadzonego postępowania administracyjno-egzekucyjnego na dzień 31 grudnia 2016 r. w porównaniu ze stanem na koniec roku 2015 r. oraz informacje na temat prowadzonych działań przez poszczególne pionory merytoryczne.

Oddając w Państwa ręce niniejszy dokument, pragnę podziękować za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i instytucjom działającym na rzecz poprawy zdrowia publicznego mieszkańców naszego Powiatu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Węgorzewie

Anna Maroszyk

Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego :

Gminy	Nadzorujący pion merytoryczny																			
	Epidemiologia				Higiena Komunalna				Higiena Żywności Żywnienia i PU				Higiena Dzieci i Młodzieży				Higiena Pracy			
	obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Miasto Węgorzewo	39	39	109 w tym 64 oprac. ognisk chorób	103 w tym 51 oprac. ognisk chorób	49	49	96	92	150	155	174	172	29 w tym 18 wyp.	40 w tym 29 wyp.	46	38	59	61	38	46
Gmina Węgorzewo	1	1	29 w tym 28 oprac. ognisk chorób	29 w tym 28 oprac. ognisk chorób	28	26	41	56	68	67	57	56	19 w tym 15 wyp.	28 w tym 24wyp.	19	20	15	15	10	6
Gmina Budry	4	4	19 w tym 14 oprac. ognisk chorób	10 w tym 4 oprac. ognisk chorób	6	8	9	9	12	13	17	16	3	3	12	12	6	8	1	2
Gmina Pozezdrze	3	3	12 w tym 8 oprac. ognisk chorób	18 w tym 13 oprac. ognisk chorób	40	40	33	29	48	46	55	49	63 w tym 61 wyp.	62 w tym 61 wyp.	56	45	6	6	2	3
Razem	47	47	169 w tym 114 oprac. ognisk chorób	160 w tym 96 oprac. ognisk chorób	123	123	179	186	278	273	303	293	114 w tym 94 wyp.	133 w tym 114 wyp.	127	115	86	90	53	57

Postępowanie administracyjno – egzekucyjne według gmin i zakresu nadzoru w roku 2016

Gminy	Ilość wydanych decyzji nakazowych						Ilość zakończonych decyzji						Ilość mandatów karnych						Kwota mandatów karnych w zł					
	HŻŻ i PU	HK	HP	HD i M	E	razem	HŻŻ i PU	HK	HP	HD i M	E	razem	HŻŻ i PU	HK	HP	HD i M	E	razem	HŻŻ i PU	HK	HP	HD i M	E	Razem
Miasto Węgorszewo	24	3	1	3	1	32	21	3	1	4	1	30	0	1	0	0	0	1	0	300	0	0	0	300
Gmina Węgorszewo	13	2	0	2	0	17	7	4	1	1	0	13	1	0	0	0	0	1	300	0	0	0	0	300
Gmina Budry	2	1	0	2	0	5	4	1	0	2	0	7	1	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500
Gmina Pozezdrze	8	1	0	2	0	11	5	1	0	0	0	6	0	0	0	1	0	1	0	0	0	100	0	100
Razem	47	7	1	9	1	65	37	9	2	7	1	56	2	1	0	1	0	4	800	300	0	100	0	1200

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2011-2016

Gminy	Ilość wydanych decyzji nakazowych						Ilość zakończonych decyzji						Ilość mandatów karnych						Kwota mandatów karnych w zł					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miasto Węgorzewo	54	48	26	28	26	32	50	51	21	20	21	30	5	3	4	2	2	1	750	300	600	400	500	300
Gmina Węgorzewo	14	20	19	15	12	17	15	22	13	10	10	13	3	3	4	3	2	1	750	800	900	700	600	300
Gmina Budry	13	9	7	9	8	5	13	11	5	7	7	7	1	0	0	0	2	1	200	0	0	0	800	500
Gmina Pozezdrze	11	8	12	8	4	11	14	10	8	6	7	6	1	2	3	1	0	1	500	550	600	100	0	100
Razem	92	85	64	60	50	65	92	94	47	43	45	56	10	8	11	6	6	4	2200	1650	2100	1200	1900	1200

1. Epidemiologia

Epidemiologia sprawuje nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz podejmuje działania w celu zapobiegania i zwalczania chorób.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

Działania podejmowane w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikają przede wszystkim z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r. , poz. 1412) oraz ustawy z dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1866) .

W 2016 r. działania te były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie węgorszewskim, w kraju oraz na świecie.

W ciągu roku:

- zarejestrowano **226** przypadków chorób zakaźnych (w 2015 r. – 271) oraz 11708 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę (w 2015 r. –11017) oraz
- przeprowadzono **114** dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych (w 2015 r. – 96).

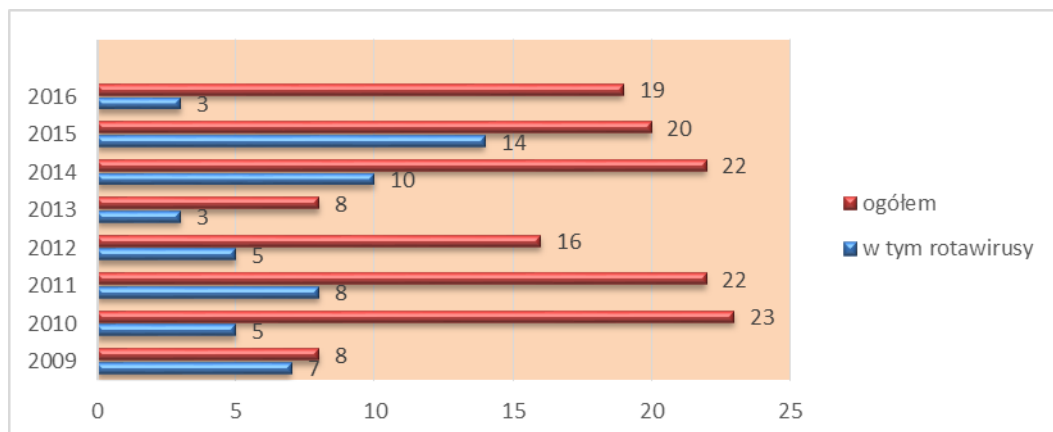
Dochodzenia przeprowadzane były w tych jednostkach chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,
- objęcie nadzorem osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- przeprowadzenie działań w celu przerywania dróg szerzenia się zakażenia,
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę,
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

🚑 Biegunki u dzieci do lat 2

W 2016 r. liczba biegunek u dzieci do lat 2 wywołanych przez biologiczne czynniki chorobotwórcze była na podobnym poziomie jak w 2015 r., znacznie zmniejszył się udział zakażeń wirusowych wywołanych przez rotawirusy. Ogólna liczba biegunek u dzieci do lat 2 wyniosła 19 (w tym wywołanych przez rotawirusy -3), natomiast w roku 2015 było ich 20 (w tym wywołanych przez rotawirusy -14).

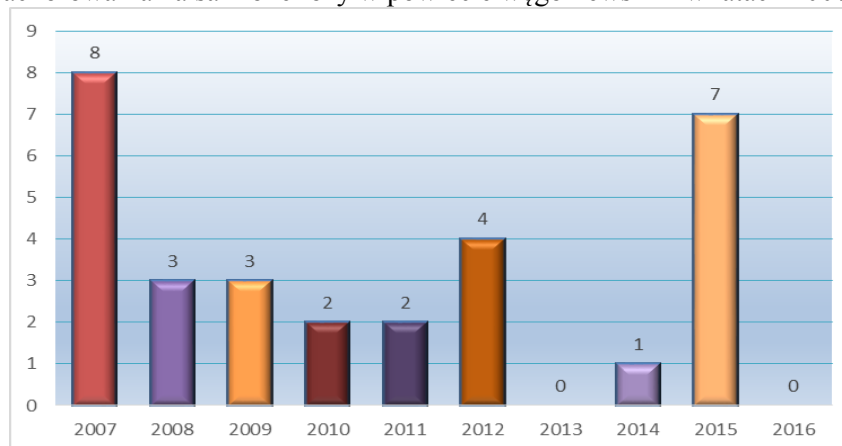
Wykres 1.1 – liczba zgłoszonych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 z uwzględnieniem zakażeń rotawirusami w pow. węgorszewskim w latach 2008-2016

Salmonelozy

W 2016 r. nie zarejestrowano zachorowań na salmonelozy.

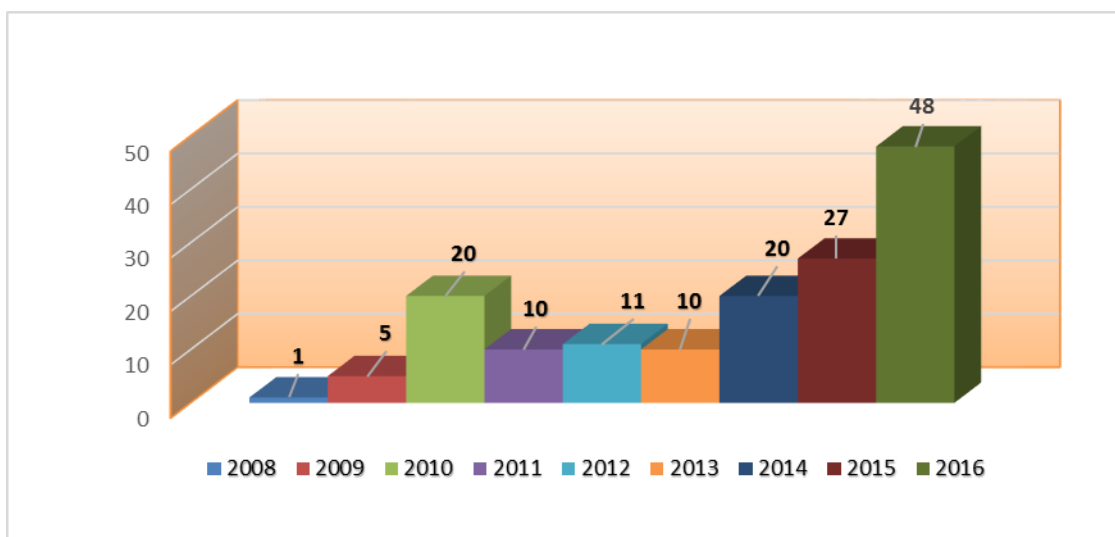
Wykres 1.2 – zachorowania na salmonelozy w powiecie węgorzewskim w latach 2007-2015

➤ Choroby przenoszone przez kleszcze

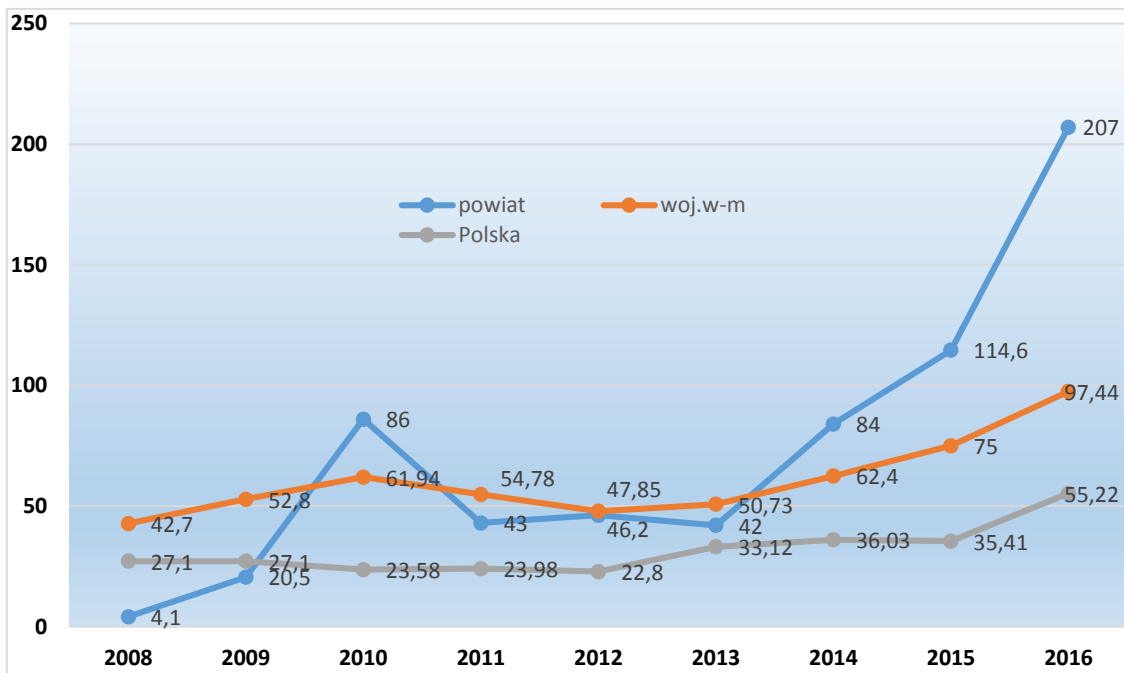
- ✓ **Kleszczowe zapalenie mózgu** – w 2016 r. wystąpił 1 przypadek zachorowania. W poprzednich dwóch latach nie odnotowano zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu.
- ✓ **Borelioza** – 48 (w 2015 r. – 27)
W 2016 r. nastąpił dalszy znaczny wzrost liczby zarejestrowanych przypadków boreliozy.

Wykres 1.3 – liczba zgłoszonych przypadków boreliozy w pow. węgorzewskim w latach 2008-2016

Wskaźnik zapadalności na boreliozę na 100 tys. mieszkańców w 2016 r. w pow. węgorzewskim był wyższy niż w woj. warm.-maz. i Polsce.

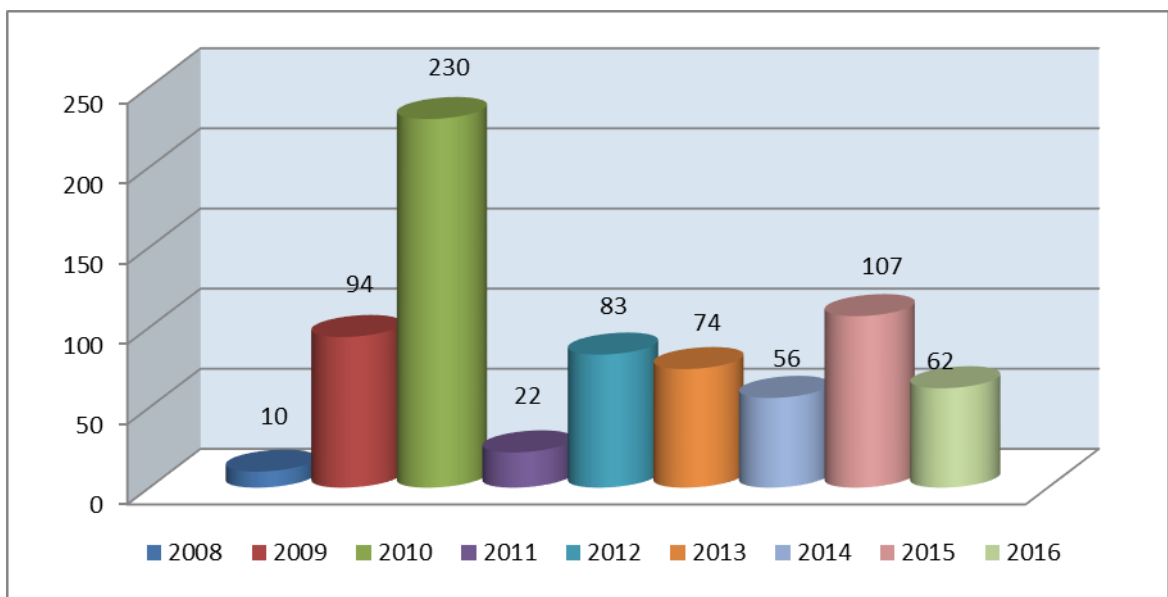
Wykres 1.4 - zapadalność na boreliozę na 100 tys. mieszkańców w latach 2008-2016 w powiecie węgorszewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce

Osza wietrzna

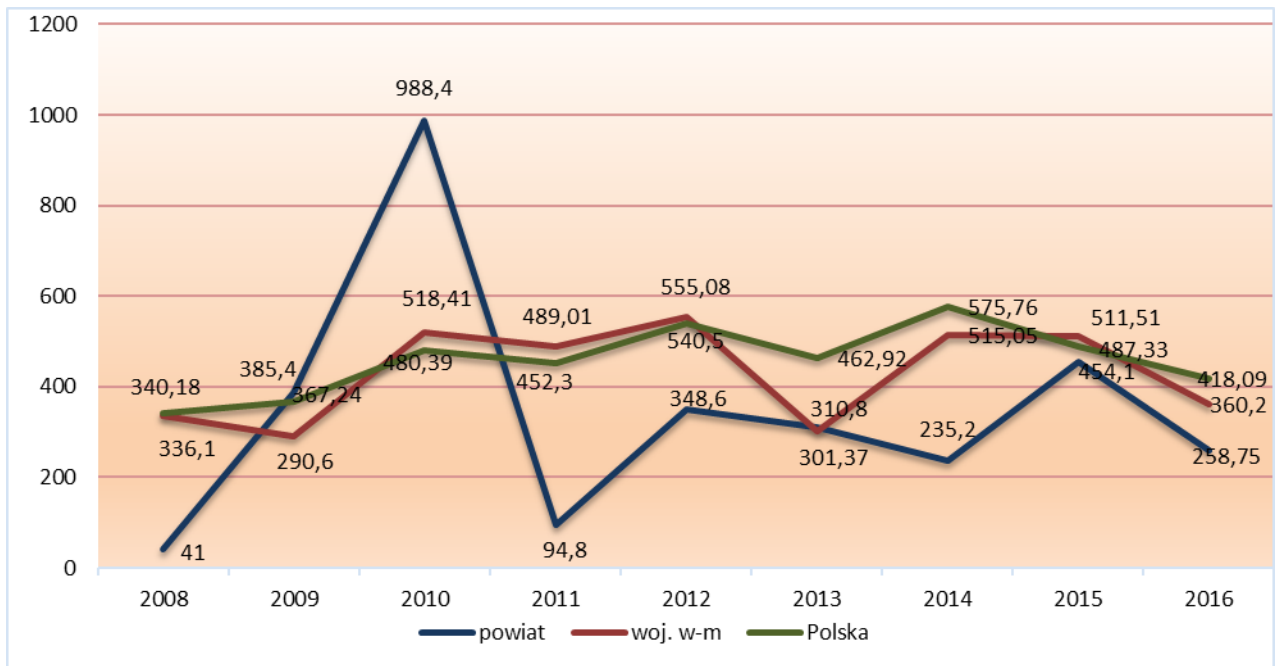
Zapadalność na ospę wietrzną podlega cyklicznym wzrostom i spadkom w odstępach kilkuletnich. Od 2011 r. utrzymuje się na niższym poziomie niż w kraju i woj. warm.-maz. Liczba zachorowań na ospę wietrzną spadła ze 107 w 2015 r. do 62 w 2016 r.

Wykres 1.5 – liczba zgłoszonych przypadków ospy wietrznej w pow. węgorszewskim w latach 2008-2015

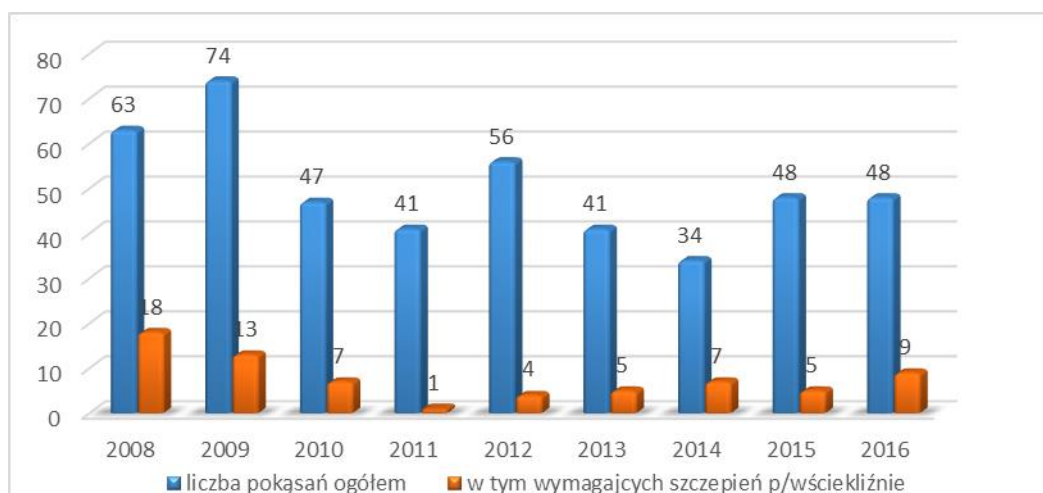
Wykres 1.6 - zapadalność na ospę wietrzną na 100 tys. mieszkańców w latach 2008-2016 w powiecie węgorszewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce

✚ Narażenie na wściekliznę

W 2016 roku **liczba** pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę była taka sama jak w 2015 r. i wyniosła 48, wzrosła natomiast ilość osób wymagających szczepienia p/ko wściekliznie z 5 w 2015r. do 9 w 2016 r.

Wykres 1.7 – liczba zgłoszonych pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę z wyszczególnieniem przypadków wymagających przeprowadzenia szczepień przeciwko wściekliznie u osób pokąsanych w latach 2008-2015.

➤ **Wirusowe zapalenie wątroby typ B, C**

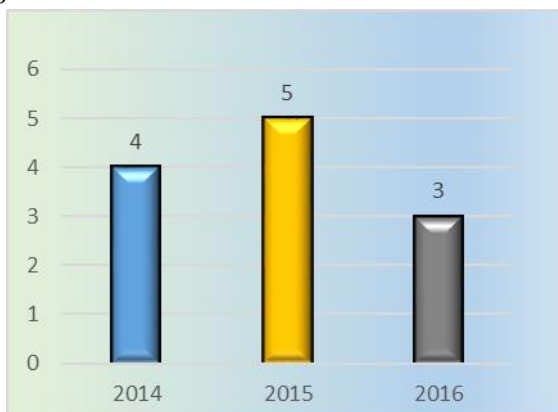
W 2016 roku zarejestrowano :

- 1 przypadek zachorowania na WZW typ B (w 2015 r. – 1)
- 5 przypadków zachorowań na WZW typ C (w 2015 r. – 2)

✚ **Gruźlica**

W roku 2016 odnotowano spadek liczby zachorowań na gruźlicę z 5 w 2015 r. do 3 w 2016 r.

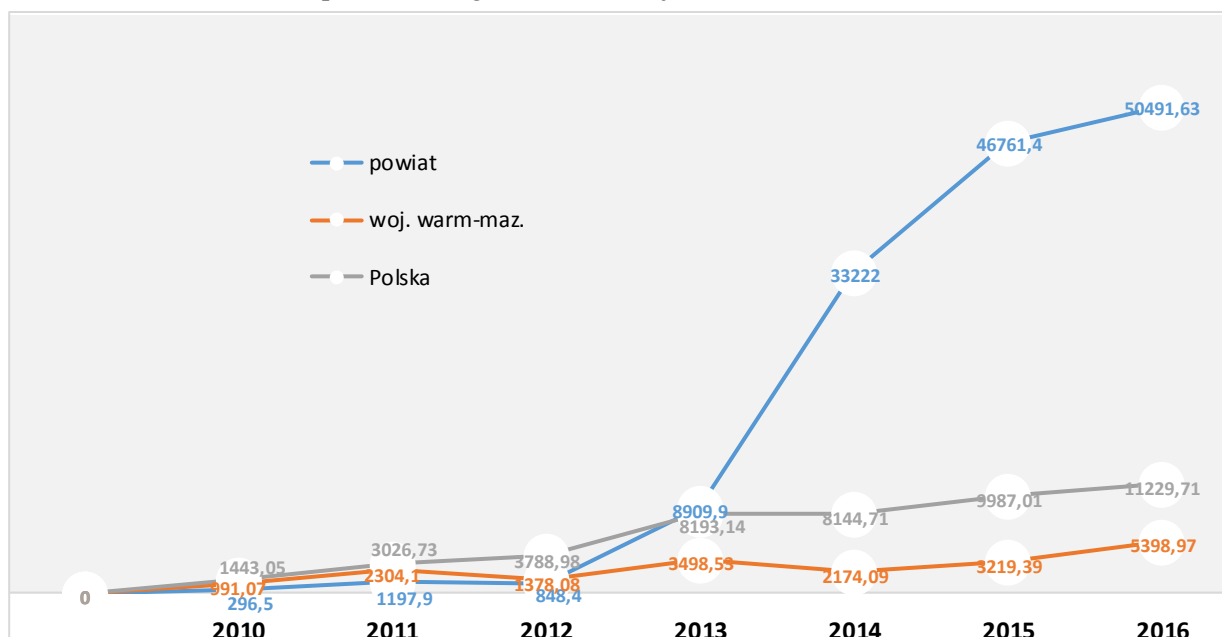
Wykres 1.8 – liczba zarejestrowanych przypadków gruźlicy w powiecie węgorszewskim w latach 2014-2016

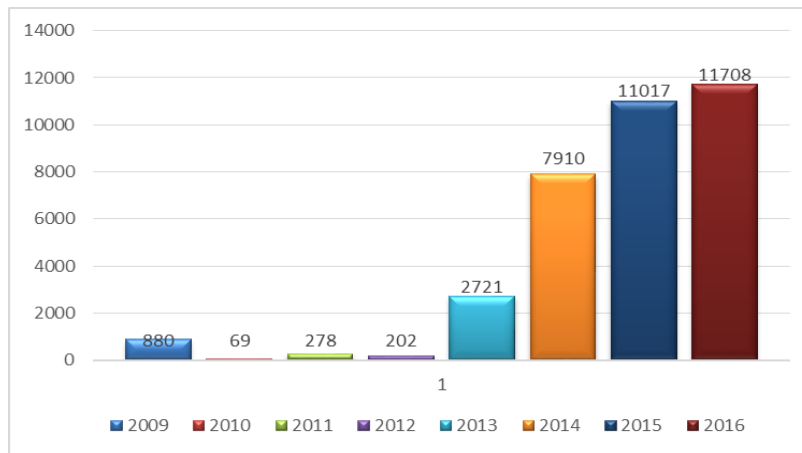
✚ **Grypa i podejrzenia zachorowań na grype.**

W 2016 roku w stosunku do poprzednich lat wystąpił dalszy wzrost liczby zarejestrowanych przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grype.

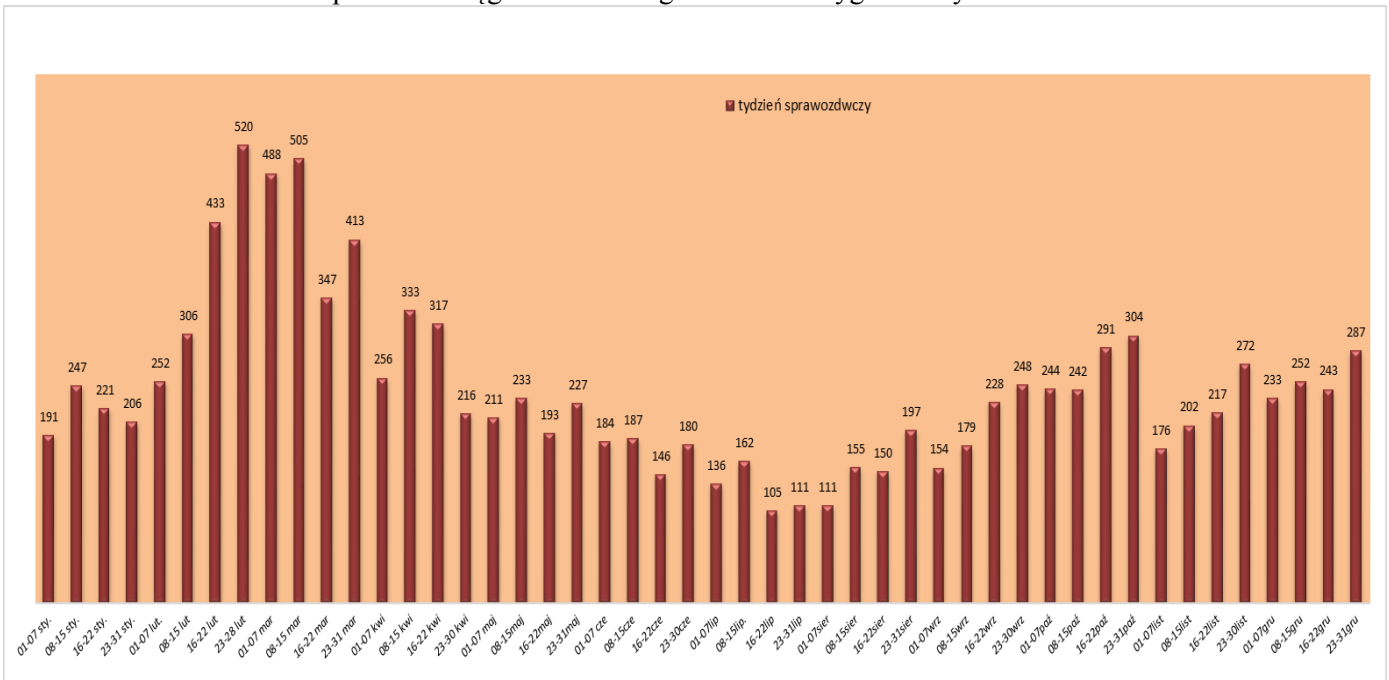
Wykres 1.9 – zapadalność na grype i podejrzenia grypy na 100 tys. mieszkańców w latach 2010-2016 w powiecie węgorszewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce

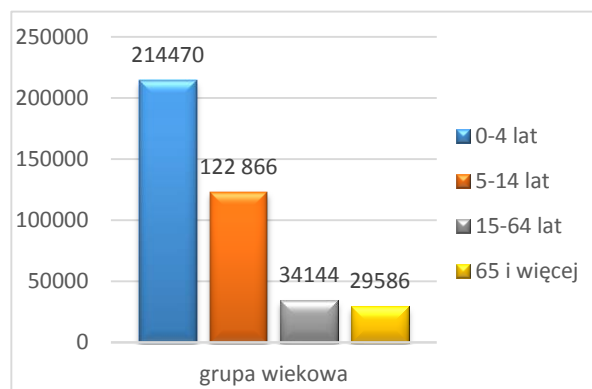
Wykres nr 1.10 - liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w latach 2009-2016

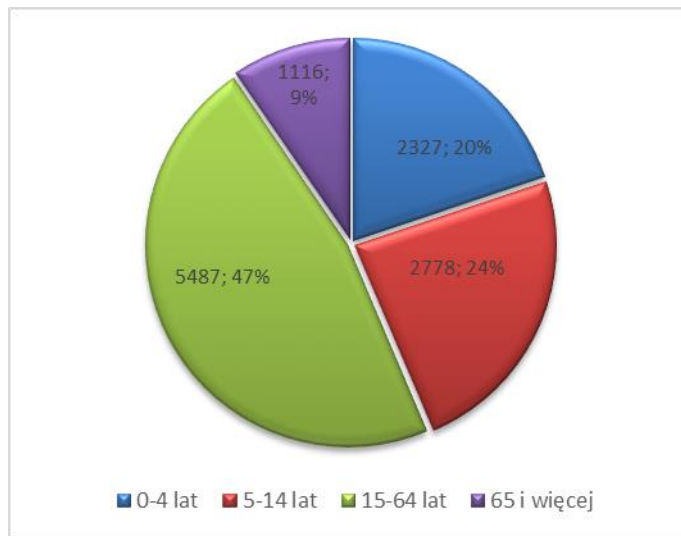
Wykres nr 1.11 - liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w 2016 roku w powiecie węgorzewskim wg meldunków tygodniowych

Wykres 1.12 – Zapadalność na zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę (na 100 tys. mieszkańców) w powiecie węgorzewskim w 2016 roku wg grup wiekowych.

Wykres 1.13 –Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę w pow. węgorzewskim w 2016 roku wg grup wiekowych

Najwięcej zachorowań podobnie jak w roku ubiegłym zarejestrowano w grupie wiekowej 15-64 lata, ale najwyższa zapadalność była w najmłodszej grupie wiekowej 0-4 lat.

Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

W powiecie węgorzewskim istnieje 5 punktów szczepień dzieci i młodzieży, w których łącznie znajduje się 4171 kart szczepień dzieci do lat 19, są to:

- NZOZ „Amicus” Poradnia Medycyny Rodzinnej w Węgorzewie
- NZOZ Poradnia Medycyny Rodzinnej A. Kieres i Przedsiębiorstwo Podmiotu Leczniczego J. Szczerba Sp. Jawna Zakład Leczniczy J. Szczerba Sp. Jawna Węgorzewie
- FALCK MEDYCYNA Sp. z o.o.
- NZOZ” Poradnia Medycyny Rodzinnej „Eskulap” w Pozezdrzu
- NZOZ Poradnia Medycyny Rodzinnej St. Woźniak w Budrach

Wszystkie w/w punkty objęte były nadzorem sanitarnym w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Szczepienia obowiązkowe są wykonywane w rocznikach dzieci najmłodszych w 69,1 % oraz w rocznikach starszych w 95,1%-98,3 % i jest to zgodne z zaleceniami Warmińsko- Mazurskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2016 nie stwierdzono zaniedbań związanych z terminowym przeprowadzaniem szczepień wśród dzieci i młodzieży. Nie odnotowano niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W powiecie węgorzewskim w 2016 r. zarejestrowano 2 przypadki rodziców uchylających się od poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W związku z tym wysłano rodzicom wezwanie do poddania dziecka szczepieniom i wszczęto postępowanie egzekucyjne.

Szczepionkami zalecanymi zaszczepiono:

- p/ rotawirusom - 72 dzieci (w 2015 r. – 51)
- p/ pneumokokom – 110 dzieci (w 2015 r. – 68)
- p/ rakowi szyjki macicy – 3 osoby (w 2015 r. – 2)
- p/ ospie wietrznej – 25 dzieci (w 2015 r. – 21)
- p/ kleszczowemu zapaleniu opon i mózgu – 33 osób (w 2015 r. – 11)

Szczepienia p/ grypie w latach 2009 – 2016

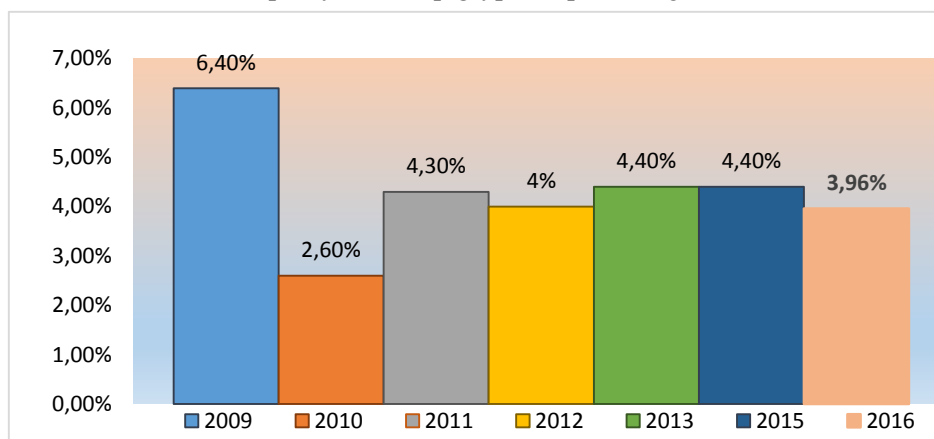
Tabela 1.1

Szczepienia p/grypie	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Miasto/Gmina Węgorzewo	450	2,7	851	5,1	850	4,9	902	5,2	849	5,0	871	5,1	761	4,6
Gmina Budry	73	2,5	60	2,1	29	0,9	35	1,1	44	1,4	34	1,1	40	1,3
Gmina Pozezdrze	84	2,4	85	2,5	90	2,6	114	3,4	117	3,5	127	3,7	118	3,4
Powiat Węgorszewski	607	2,6	996	4,3	972	4,0	1051	4,4	1010	4,3	1032	4,4	919	3,96

Jak wynika z powyższych danych w powiecie węgorszewskim bardzo mało osób szczepi się p/grypie. Najwięcej osób szczepi się w gminie Węgorzewo a najmniej w gminie Budry.

W 2016 r. odsetek zaszczepionych osób przeciwko grypie spadł z 4,4% w 2015 do 3,96% w 2016 r.

Wykres 1.14 - Odsetek zaszczepionych osób p/grypie w pow. węgorszewskim w latach 2009-2016

Stan sanitarno-techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2016 nadzorem sanitarnym objęto 47 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (stan na 31.12.2016 r.):

- 1 szpital (Szpital Psychiatryczny SP ZOZ wraz z oddziałem w Rudziszkach)
- 5 Poradni Medycyny Rodzinnej (Niepubliczne ZOZ) - w tym 2 na wsi
- 8 poradni specjalistycznych (Niepubliczne ZOZ i Publiczne) w tym:
  - 1 laryngologiczna
  - 1 okulistyczna
  - 1 alergologiczno-pulmonologiczna
  - 1 neurologiczna
  - 1 chirurgiczna /dermatologiczna
  - 1 ortopedyczno-urazowa
  - 1 medycyny sportowej
  - 1 zdrowia psychicznego
- pomoc doraźna
- 1 laboratorium analityczne i 1 punkt laboratoryjny

- 4 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie w tym: 2 gabinety ginekologiczne, 2 okulistyczne,
- 1 indywidualna praktyka lekarska
- 1 zespół praktyk specjalistycznych
- 10 praktyk lekarzy dentyków - w tym 1 w Budrach
- 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków - w tym 1 w Pozedrze
- 2 zakłady rehabilitacyjne (SOWMED, Fizjo- Medica)
- 3 grupowe praktyki pielęgniarskie (w tym 1 w Budrach)
- 1 indywidualna praktyka pielęgniarska (w Budrach)
- 5 innych placówek służby zdrowia - w tym jedna na wsi („DOREN”)

W roku 2016 łącznie przeprowadzono 55 kontroli sanitarnych (w 2015 r- 64). Wydano ogółem 6 decyzji administracyjnych (w 2015 r- 10) w tym:

- 1 decyzję administracyjną w związku z naruszeniem przepisów sanitarno-higienicznych,
- 1 decyzję płatniczą,
- 4 decyzje przedłużające termin wykonania obowiązków.

Wszystkie skontrolowane podmioty kontrolę wewnętrzną przeprowadzają zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 100, poz.646).

Dezynfekcja pomieszczeń i narzędzi w zakładach służby zdrowia przeprowadzana była prawidłowo i na bieżąco, przy użyciu środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania.

We wszystkich placówkach wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek monitorowanie skuteczności procesów sterylizacji było prawidłowe.

W/w placówki prawidłowo realizowały zadania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 696).

Postępowanie z odpadami medycznymi było również prawidłowe. Wszystkie placówki stosowały się do opracowanych procedur w zakresie postępowania z odpadami w miejscu ich powstawania. Odpady były odbierane przez firmy specjalistyczne i przekazywane do utylizacji.

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny placówek lecznictwa zamkniętego

W 2016 roku pod nadzorem PSSE w Węgorzewie znajdował się Szpital Psychiatryczny SP ZOZ w Węgorzewie i SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych „DOREN” w Różewcu, gdzie przeprowadzono łącznie:

- 2 kontrole kompleksowe (1 kontrola w SP SPZOZ i 1 w SPZOZ „DOREN”)
- 3 kontrole sprawdzające

W związku z naruszeniem przepisów sanitarnych w bieżącym roku wydano:

- 1 decyzję administracyjną,
- 2 decyzje przedłużające termin wykonania uchybień ze względu na podane w wyjaśnieniach trudności z pozyskaniem funduszy oraz przeznaczeniem znacznych środków finansowych na wcześniej zaplanowane remonty w innych obszarach szpitala,
- 1 decyzję płatniczą,

W jednej placówce stwierdzono uchybienia i rozpoczęto postępowanie administracyjne z powodu naruszenia przepisów sanitarno - higienicznych. Wydano decyzję administracyjną - terminy wykonania nakazów: 31.12.2016 r., 30.06.2017 r., 31.12.2017 r.

Stan sanitarno - techniczny i funkcjonalny podmiotów lecznictwa otwartego

W 2016 roku nadzorem sanitarnym objęto 45 placówek otwartej służby zdrowia (stan na 31.12.2016 r.). Łącznie przeprowadzono 50 kontroli sanitarnych w w/w placówkach w tym:

- 43 kontrole kompleksowe
- 1 kontrolę tematyczną
- 6 kontroli w zakresie szczepień ochronnych.

Ponadto wydano:

- 2 decyzje przedłużające termin wykonania nakazów

Stan sanitarno - higieniczny we wszystkich placówkach otwartej opieki zdrowotnej był bardzo dobry, na co miał wpływ bieżący nadzór sanitarny prowadzony w poprzednich latach.

2. Higiena Komunalna

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie higieny komunalnej należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących:

- wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby i wód przeznaczonych do kąpielii,
- stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic, oraz osobowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego.

Woda do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1412 z późniejszymi zmianami) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989 z późniejszymi zmianami).

W powiecie węgorszewskim w 2016 r. nadzorem sanitarnym objętych było 9 wodociągów zbiorowych, wykorzystywanych do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę, które 22.768 mieszkańców co stanowi 96,86% ogółu mieszkańców.

Na terenie gminy:

- Budry 96,86%,
- Pozezdrze 93,30%
- Węgorzewo 99,71% mieszkańców korzysta z wodociągów zbiorowych.

Tabela 2.1. Stan zwodociągowania na terenie powiatu węgorszewskiego

Lp.	Gmina	Liczba zwodociągowanych miejscowości	Liczba wodociągów sieciowych (stan na 31.12.2016 r.)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	% ludności zaopatrywanej
1	M/G Węgorzewo	51	4	16619	99,71
2	Pozezdrze	16	4	3159	93,30
3	Budry	25	1	2990	96,86
4	Razem	92	9	22768	96,86

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

W powiecie węgorszewskim do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Większość wodociągów stanowią wodociągi niewielkie, produkujące wodę w ilości poniżej 100 m³/dobę oraz od 100-1000 m³/dobę.

Tabela nr 2.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia w rozbiciu na gminy (wg danych uzyskanych od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego).

Gmina	Wodociąg o produkcji wody			Długość sieci wodociągowej w km
	<100m ³ /dobę	100-1000m ³ /d	1000-10000m ³ /d	
M/G Węgorszewo	-	Radziejewo, Dąbrówka Mała Węgielsztyn	Węgorszewo	305,16
Pozezdrze	Radziszewo Gębałka Jakunówko	Pozezdrze	-	141,50
Budry	-	Olszewo	-	177,50
Razem	3	5	1	624,16

Nie zwodociągowano jeszcze następujących miejscowości:

- na terenie gm. Budry: Mniszki, Skalisko i Wydutki – ogólna ilość mieszkańców - 50
- na terenie gm. Węgorszewo: Zielony Ostrów- ogólna ilość mieszkańców - 1

W ciągu roku Zakład Usług Komunalnych w Węgorszewie poinformował o 1 awarii sieci wodociągów zbiorowych. Dotyczyła ona pęknięcia rur wodociągowych oraz nieszczelności przyłączy. Awaria ta była krótkotrwała i usunięta w ciągu jednego dnia.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia

Z wodociągów pobrano do badania:

- 53 próbki chemiczne
- 45 próbek bakteriologicznych wód do picia

z czego zakwestionowano:

- 4 próbki chemiczne

Zakwestionowane próbki dotyczyły przekroczeń zawartości manganu, żelaza i jonu amonowego. W związku z powyższym wydano 4 decyzje administracyjne na doprowadzenie wody do spożycia do należytego składu chemicznego. Po przeprowadzeniu działań naprawczych uzyskano poprawę.

Ogólnie przeprowadzono 25 kontroli jakości wód do picia oraz 9 kontroli stacji uzdatniania wody.

Na terenie powiatu skanalizowane są następujące miejscowości: Węgorszewo, Kal, Ogonki, Kolonia Rybacka, Maćki, Sztynort, Kalskie Nowiny, Janówko, Dąbrówka Mała, Kamionek Wielki, Pozezdrze, Przytuły, Harsz, Okowizna, Dziaduszyn, Radziszewo, Stręgielek, Krzywińskie, Kutry, Ołownik, Koźlak i Budry co stanowi 23,66 % zwodociągowanych miejscowości w powiecie. Ponadto na terenie gminy Budry funkcjonuje 335 oczyszczalni przydomowych.

Obiekty użyteczności publicznej

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2016 r. przeprowadzono 115 kontroli w 114 stałych obiektach użyteczności.

Kontrolowano:

- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej;
- hotele, pensjonaty, kempingi, gospodarstwa agroturystyczne oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie;
- baseny kąpielowe;
- miejsca przeznaczone do kąpieli;
- gminne ośrodki kultury;
- ustępy publiczne i ogólnodostępne;
- środki transportu publicznego i przystanki komunikacyjne;
- pozostałe obiekty użyteczności publicznej (np. stacje paliw, obiekty sportowe cmentarze i zakłady pogrzebowe).

W 3 obiektach stwierdzono zaniedbania sanitarno-techniczne a mianowicie w 1 domu kultury oraz 2 obiektach świadczących usługi turystyczne. W związku z powyższym wydano decyzje administracyjne na usunięcie usterek oraz nałożono mandat karny w wysokości 300 zł.

W pozostałych nadzorowanych obiektach nie stwierdzono rażących zaniedbań sanitarnych.

Na skutek działania Inspekcji Sanitarnej wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno – higienicznego w 3 obiektach. Na terenie powiatu nie stwierdza się obiektów nagminnie zaniedbanych.

Baseny kąpielowe

Pod nadzorem znajdował się 1 basen kąpielowy. Do badania pobrano 6 próbek chemicznych i 9 próbek bakteriologicznych wód do kąpieli. Próbek zakwestionowanych nie było. Stan sanitarno – porządkowy basenu nie budził zastrzeżeń oraz nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z używaniem basenów.

Ogólnie przeprowadzono 3 kontrole jakości wód do kąpieli oraz jedną kontrolę sanitarną.

Miejsca wykorzystywane do kąpieli

W sezonie letnim funkcjonowało 8 miejsc wykorzystywanych do kąpieli. Badania wody przed otwarciem sezonu turystycznego oraz w trakcie trwania sezonu przeprowadzane były w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów. Bieżący stan sanitarno – porządkowy miejsc wykorzystywanych do kąpieli nie budził zastrzeżeń i nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z korzystaniem z nich.

Imprezy masowe

W 2016 roku wydano 3 decyzje pozytywnie opiniujące zabezpieczenie sanitarne imprez masowych. Skontrolowano dwie z nich, w trakcie ich trwania, pod kątem zabezpieczenia sanitarnego. Nie stwierdzono rażących zaniedbań sanitarnych.

Pozostałe działania

W roku sprawozdawczym pobrano do badania parazytologicznego piasek z 5 piaskownic przedszkolnych. W pobranych do badania próbkach nie wykryto jaj *Ascaris* sp; *Trichocephalus* sp; *Toxocara* sp.

Ponadto przeprowadzono 2 kontrole jakości ciepłej wody. Przebadano ciepłą wodę użytkową w Szpitalu Psychiatrycznym w Węgorszewie oraz Oddziale w Rudziszkach pod kątem obecności bakterii Legionella. W jednej z 2 pobranych próbek wody stwierdzono nieznaczne przekroczenia w ilości w/w bakterii. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i wykonaniu badań kontrolnych stwierdzono, iż w wodzie użytkowej nie ma przekroczeń w ilości bakterii z rodzaju Legionella.

Skontrolowano 10 autobusów międzymiastowych oraz 2 karawany, w których nie stwierdzono usterek sanitarno-higienicznych.

3. Higiena Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku

Głównym celem działania Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2016 r. było zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu.

Zadanie to realizowano poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań sanitarno-zdrowotnych oraz pobieranie próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzono w oparciu o obowiązujące podstawy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) oraz analizę zagrożeń w powiecie.

Prowadzone działania dotyczyły:

- oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych; kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu,
- monitorowania wycofanej z obrotu żywności, kosmetyków i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF, RAPEX),
- realizacji zamierzeń zaplanowanych przedsięwzięciach w oparciu o wytyczne GIS.

Wykres 3.1

W powiecie węgorszewskim w 2016 r. nadzorem **objęto 278 obiektów** żywnościowo-żywnościowych i przedmiotów użytku. Podobnie jak w roku ubiegłym, najliczniejszą grupę stanowiły obiekty obrotu żywnością – **137** (sklepy spożywcze – 90, kioski spożywcze – 16, magazyny hurtowe - 11, , inne obiekty obrotu żywnością – 20),

Ponadto nadzorowano zakłady:

produkcji żywności – **7**,
zakłady żywienia zbiorowego otwartego – **74**,
zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego – **38**
obiekty obrotu przedmiotami użytku – **2**
środki transportu – **16**,
ruchome i tymczasowe - **4**

Do kontroli na 2016 r. zaplanowano 203 obiektów. Kontrole przeprowadzono zgodnie z ustalonym harmonogramem kontroli, przy planowaniu których uwzględniono:

- wyniki ostatnich kontroli, ocenę stanu sanitarnego z lat poprzednich (analiza stwierdzonych niezgodności, rodzaje niezgodności),
- rodzaj zakładu, jego strukturę i stan techniczny (produkcja, obrót, żywienie zbiorowe),
- rodzaj produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych,
- znaczenie zakładu i zasięg działalności,
- podejmowane działania represyjne (mandaty, decyzje),
- własne systemy kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP),
- sygnały i interwencje wnoszone przez konsumentów,
- ocenę potencjalnego ryzyka, na które narażona może być żywność w procesie produkcji lub w obrocie.

W roku 2016 skontrolowano 189 obiekty, w tym:

- liczba obiektów ocenionych na podstawie obowiązujących arkuszy oceny stanu sanitarnego – 157
- liczba obiektów z wdrożonymi zasadami Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GHP/GHM) – 276
- liczba obiektów z wdrożonym systemem HACCP - 90

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono **303** (w 2015 - 293) kontrole sanitarne, w tym **21** kontroli interwencyjnych i **71** kontroli tematycznych.

W postępowaniu administracyjnym wydano **76** decyzji merytorycznych (w 2015 - 88) w tym :

- **58 w związku z naruszeniem przepisów sanitarnych** w tym (8 zmieniających termin wykonania nakazów i 11 umarzających postępowanie administracyjne, 1 decyzja o unieruchomieniu zakładu)
- 18 decyzji zezwalających na działalność w nowo uruchomionych obiektach.

Nałożono 2 mandaty karne na łączną sumę 800 zł (w 2015 – 5, na łączną kwotę 1400 zł), w tym:

- w sklepie spożywczym – 1 mandat (na sumę – 500 zł)
- w zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 1 mandat (na sumę – 300 zł)

Najczęściej występujące nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach to:

- zły stan sanitarny i kondycja techniczna pomieszczeń zakładów,
- zniszczony sprzęt produkcyjny,
- brak bieżących zapisów dotyczących wdrażania dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej,
- brak zabezpieczenia przed dostępem owadów (zniszczone siatki w oknach),
- obecność w sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia.

Tabela 3.1 Działalność kontrolna nadzoru nad żywnością, żywieniem i przedmiotami użytku.

Rodzaj obiektów	Działalność kontrolna		Działalność represyjna						Postępowanie egzekucyjne	
	liczba obiektów we ewidencji	liczba kontroli sanitarnych	liczba wydanych decyzji administracyjnych		nałożono mandatów		wnioski do sądu		ilość wystawionych tytułów wykonawczych	ilość wymierzonych grzywn
			ogółem	w tym: przerwania produkcji i uniemożliwienia	ogółem	na kwotę w zł	ilość spraw skierowanych	ilość ukaranych sprawców i suma		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Automaty do lodów	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Piekarnie	3	4	2	-	-	-	-	-	-	-
Inne wytwórnie żywności	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklepy spożywcze	90	139	26	1	1	500	-	-	-	-
Kioski spożywcze	16	10	2	-	-	-	-	-	-	-
Obiekty ruchome i tymcz	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Magazyny hurtowe	11	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne obiekty obrotu żyw.	20	11	1	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	74	80	18	-	1	300	-	-	-	-
w tym: zakłady małej gastronomii	54	49	8	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	38	38	9	-	-	-	-	-	-	-
- stołówki w domach wczasowych	2	3	2	-	-	-	-	-	-	-
- bloki żywienia w szpital.	2	4	2	-	-	-	-	-	-	-
- stołówki szkolne	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-
- stołówki na kol., półkol. i obozach	15	14	4	-	-	-	-	-	-	-
- stołówki w przedszkolach	6	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Środki transportu żyw.	16	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM	278	303	58	1	2	800	-	-	-	-

Nadzór nad obrotem grzybami

W roku 2016 na terenie objętym nadzorem przez PSSE w Węgorzewie nie stwierdzono punktów skupu grzybów świeżych. Nie był prowadzony również handel grzybami świeżymi na targowisku. Zarówno grzyby świeże jak i suszone oraz przetwory grzybowe sprzedawane były w sklepach spożywczych i magazynie hurtowym owoców i warzyw. W trakcie przeprowadzonych 5 kontroli w tym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych

W roku 2016 dokonano oceny jakości zdrowotnej środków spożywczych, w zakładach prowadzących działalność na terenie powiatu węgorszewskiego, będących w obrocie detalicznym i hurtowym. Do badań pobrano 101 próbek (w 2015-102) .

Liczba próbek zbadanych w kierunku:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 55
- metali szkodliwych dla zdrowia – 9
- pozostałości pestycydów – 4
- mikotoksyn – 4
- zanieczyszczeń azotanami – 1
- substancji dodatkowych dozwolonych – 5
- znakowania – 56
- organoleptycznie – 48
- zanieczyszczeń biologicznych – 19
- zanieczyszczeń fizycznych – 19
- oleje mineralne - 1
- WWA – 3
- GMO – 1
- 3-MCPD – 3
- żywności wzbogaconej – 1
- parametrów jęlczenia – 1
- jod w soli - 2
- skażenia promieniotwórcze – 1
- tłuszcze przeznaczone do smażenia – 1
- wybrane parametry w suplementach diety i środkach specjalnego przeznaczenia żywn. - 5
- alkaloidy tropanowe – 1
- oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych - 1

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych w poszczególnych grupach obiektów przedstawia się następująco:

- mała gastronomia – pobrano **6** próbek (w tym 1 próbka tłuszczów przeznaczonych do smażenia – nie kwestionowano i zbadano 5 próbek lodów mikrobiologicznie – nie kwestionowano),
- sklepy spożywcze – ogółem zbadano **73 próbki** środków spożywczych – w tym **1** kwestionowana (próbka selera korzeniowego, pobrana w ramach kontroli urzędowej i monitoringu została zakwestionowana za przekroczenie najwyższej dopuszczalnej pozostałości (NDP) pestycydów (chloropiryfos i spiroksamina).

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W powiecie węgorszewskim nie ma zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Nadzór nad tymi wyrobami prowadzony był w palcówkach, które wprowadzały do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W 2016 r. do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli pobrano 2 próbki, które badano w kierunku migracji ołowiu i kadmu, próbki nie były kwestionowane.

Ocena sposobu żywienia

W roku 2016 dokonano oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, wyniki oceny są następujące:

- liczba obiektów objętych badaniami wyniosła – 23
w tym: - stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach – 4
- stołówki szkolne – 8
- stołówki w przedszkolach – 6
- stołówki na zimowiskach – 4
- stołówka szpitalna - 1

teoretycznie zbadano ogółem – **23 jadłospisy**, z których 1 został kwestionowany

Po przeanalizowaniu jadłospisu w stołówce przedszkolnej w systemie cateringowym stwierdzono następujące nieprawidłowości :

- w posiłku obiadowym brak białka (4x)
- do śniadania podaje się jeden rodzaj pieczywa
- przy jednym obiedzie brak zupy
- przy obiedzie brak surówki lub warzywa (6x)
- brak płynów przy posiłkach obiadowych (sok, kompot),
- do pieczywa nie podaje się masła
- najczęściej stosowaną techniką kulinarną jest smażenie
- w jadłospisie brak informacji dotyczącej alergenów .

Do dyrektora przedszkola wystosowano pismo interwencyjne z zaleceniami wniesienia poprawek, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pismo to, otrzymał również do wiadomości zakład świadczący usługi cateringowe dla tego przedszkola. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich nieprawidłowości.

Działania interwencyjne w ramach systemów wczesnego ostrzegania:

✚ systemu **RASFF** (System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt), którego celem jest zapewnienie wymiany informacji pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej, dotyczących działań podejmowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności; system ten pozwala na szybkie i sprawne wycofywanie z obrotu produktów spożywczych, które stwarzają ryzyko dla zdrowia konsumentów - **przeprowadzono 13 kontroli**, w tym:

- 3 kontrole dotyczące produktu „Kubek szklany kwadraty 350 ml” w którym stwierdzono migrację kadmu oraz ołowiu,
- 9 kontroli dotyczących soli pn. „SOLINO – sól warzona, próżniowa, jodowana” zakwestionowana ze względu na podwyższony poziom jodanu potasu,
- 1 kontrola dot. wykrycia doksycykliny w mięśniach i nerkach świni wykorzystanej do produkcji mięsa.

Spośród produktów objętych powiadomieniami alarmowymi systemu RASFF na terenie działalności PSSE w Węgorszewie w obrocie nie stwierdzono w/w produktów.

✚ systemu **RAPEX** (System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach innych niż żywnościowe) - w roku sprawozdawczym nie było powiadomień.

Działania edukacyjne promujące zasady racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży

W roku sprawozdawczym wspólnie z pionem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadzono 1 szkolenie:

- W ramach programu „Trzymaj Formę”:
„Sklepiki szkolne a przepisy prawa żywnościowego”, uczestnikami szkolenia byli koordynatorzy szkolni programu „Trzymaj Formę”, pielęgniarki medycyny szkolnej, osoby odpowiedzialne za prowadzenie sklepików szkolnych oraz żywienie w szkołach - łącznie **9 osób**.

4. Higiena Dzieci i Młodzieży

Higiena Dzieci i Młodzieży sprawuje nadzór nad placówkami nauczania i wychowania a także nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

W powiecie węgorzewskim w roku 2016 nadzorem objętych było 114 (w 2015 r. było 133) placówek oświatowo-wychowawczych oraz placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, a mianowicie:

- 7 przedszkoli, w tym 5 niepubliczne,
  - 6 szkół podstawowych,
  - 2 gimnazja,
  - 2 zespoły szkół (Radziejewo, Pozezdrze),
  - 2 świetlice,
  - 1 ognisko wychowawcze,
- (co daje 20 placówek objętych nadzorem całorocznym) oraz:
- 4 wypoczynki zimowe
  - 90 wypoczynków letnich.

W 2016 roku skontrolowano wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze, ujęte w harmonogramie kontroli. Przeprowadzono łącznie 127 kontroli sanitarnych (w 2015 - 115), wydano ogółem 18 decyzji administracyjnych: w tym: 9 podstawowych, 8 prolongujących i 1 umarzającą. Decyzje podstawowe dotyczyły głównie: złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych, wewnętrznych klatek schodowych ,schodów, natężenia oświetlenia elektrycznego oraz warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 2016 r. zlikwidowano Żłobek „Bajkowy Świat” w Węgorzewie, natomiast powstały dwa niepubliczne przedszkola tj.

- Niepubliczne Przedszkole „Złota Rybka” w Pozezdrzu;
- Niepubliczne Przedszkole „Iskierka” przy Placu Wolności w Węgorzewie.

W 2016 r. w kwietniu przeprowadzono dodatkową akcję ważenia tornistrów dzieci i młodzieży w 2 gimnazjach.

Badanie polegało na zważeniu każdego ucznia z plecakiem i bez plecaka. Ciężar plecaka powyżej 10% masy ciała ucznia był uznany jako nieprawidłowy. Po dokonaniu analizy przeprowadzonego badania stwierdzono, że na przebadanych 192 uczniach – 33 z nich miało w dniu badania ciężar plecaka większy niż 10 % masy ich ciała, co stanowiło 17 % ogółu badanych. Wyniki badania przesłano do WSSE w Olsztynie w celu dokonania szerszej analizy tj. na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego.

Działania kontrolne w zakresie: dostosowania stanowisk pracy uczniów do zasad ergonomii, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych oraz poziomu natężenia oświetlenia elektrycznego w placówkach oświatowo-wychowawczych

Tabela 4.1 **Badania dostosowania stanowiska pracy do wzrostu ucznia.**

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	placówek skontrolowanych	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2011	14	94	3	5
2012	15	105	2	3
2013	9	39	1	2
2014	15	90	1	7
2015	14	84	2	2
2016	14	77	0	0

Jak widać w powyższej tabeli w tym zakresie uzyskano znaczną poprawę w stosunku do lat ubiegłych. We wszystkich skontrolowanych placówkach ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii nie wykazała nieprawidłowości.

Tabela 4.2 Ocena tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	skontrolowanych szkół	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2011	9	101	1	3
2012	10	107	0	0
2013	10	104	0	0
2014	10	98	0	0
2015	10	128	0	0
2016	10	102	0	0

Analizy tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 10 placówkach – w 102 oddziałach szkolnych, z czego w żadnej placówce nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Tabela 4.3 Badania natężenia oświetlenia sztucznego

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	skontrolowanych placówek	skontrolowanych pomieszczeń	liczba placówek	liczba pomieszczeń
2011	4	32	2	28
2012	6	34	3	13
2013	5	59	2	35
2014	3	29	2	17
2015	2	19	0	0
2016	2	18	2	4

W 2016 r. przeprowadzono badania natężenia oświetlenia elektrycznego w 2 placówkach (Szkołe Podstawowej oraz Przedszkolu). W przypadku szkoły była to kontrola sprawdzająca, która wykazała, iż w 13 salach oświetlenie doprowadzono do zgodności z obowiązującą normą, natomiast w 3 salach oświetlenie nadal nie spełnia oczekiwanych wymagań. W związku z tym prowadzone jest nadal postępowanie administracyjne w celu wyegzekwowania prawidłowych parametrów natężenia oświetlenia. Kontrola natężenia oświetlenia przeprowadzona w przedszkolu wykazała, iż było ono znacznie zaniżone względem obowiązującej normy. Prowadzone postępowanie administracyjne w tym przypadku przyniosło oczekiwany efekt i zostało zakończone jeszcze w 2016 r.

Placówki wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży

W 2016 roku do PSSE w Węgorszewie zgłoszono 4 wypoczynki zimowe i 90 wypoczynków letnich dzieci i młodzieży (w 2015 r. 7 wypoczynków zimowych i 107 wypoczynków letnich).

Łączna liczba uczestników w skontrolowanych wypoczynkach zarówno zimowym i letnim w 2016 roku wyniosła **3279** (2015 r. – 2695). Podczas trwania wypoczynku zimowego i letniego przeprowadzono 63 kontrole oceniające bieżący stan sanitarny placówek wypoczynkowych zorganizowanych w powiecie węgorszewskim. W przeważającej większości kontrole te nie wykazały rażących uchybień sanitarno-higienicznych.

W trakcie trwania wypoczynku zimowego i letniego w 2016 r. odnotowano: 24 przypadki zachorowań oraz 23 wypadków i urazów.

W trakcie wypoczynku letniego na wniosek Kuratorium Oświaty w Olsztynie w związku ze skargami rodziców przeprowadzono dwie kontrole interwencyjne. W jednym przypadku zgłoszone zastrzeżenia nie potwierdziły się. W drugim przypadku były jak najbardziej zasadne i dotyczyły głównie uchybień natury

technicznej w mniejszym stopniu sanitarno-higienicznej. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego bazy obozowej. Większość nieprawidłowości została usunięta w ciągu kilku dni natomiast na pozostałe została wydana decyzja administracyjna z terminem realizacji na 15.06.2017 r. Ponadto organizatora tej bazy obozowej ukarano mandatem karnym za brak aktualnego wyniku badania wody z miejsca wykorzystywanego do kąpieli.

Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi PSSE w Węgorzewie oraz instytucjami

W 2016 roku podobnie jak w roku ubiegłym w ramach współpracy i współdziałania przeprowadzono:

- 21 kontrole z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej,
- 3 kontrole z pracownikami sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku,
- 53 kontrole z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie.

5. Higiena Pracy

Higiena Pracy sprawuje nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy

Do zakresu działania PIS w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania obowiązujących przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez osoby wprowadzające substancje chemiczne i ich mieszaniny do obrotu,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursory kategorii 2 i 3
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.
- przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

W roku 2016 ewidencją Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie objęto 86 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 1165 pracowników.

Były to zakłady produkcyjne, usługowe, handlowe, służby zdrowia i oświaty.

W powiecie węgorszewskim nie ma dużych jednostek gospodarczych, są to przede wszystkim niewielkie jednostki zatrudniające do 20 pracowników stanowiące 81% ogółu zakładów pracy.

Wykres 5.1 Struktura zatrudnienia w zakładach pracy powiatu węgorszewskiego w latach 2013-2015

Największe zakłady produkcyjno-usługowe to m.in.:

1. Zakład Usług Komunalnych (89 prac.)
2. „ARRIVA” Sp z o.o Węgorzewo ul. Sienkiewicza 2 /b.Oddział PKS/ (52 prac.)
3. NORTHMAN Węgorzewo (50 prac.)
4. TIGA YACHT (43 prac.)
5. STALMOT Sp. z o.o. w Węgorzewie (43 prac.)
6. KOZBUD Węgorzewo (40 prac.)
7. GS „SCH” w Węgorzewie (38 prac.)
8. PSS „Społem” w Węgorzewie (36 prac.)

Największe jednostki pod względem zatrudnienia to jednostki budżetowe:

1. Szpital Psychiatryczny w Węgorzewie – (214 prac.)
2. Gimnazjum w Węgorzewie – (56 prac.)
3. Zespół Szkół w Pozezdrzu – (42 prac.)

Podane wyżej przykłady zakładów znajdują się w ewidencji PSSE w Węgorzewie. Ewidencja nie obejmuje jednak 100% jednostek gospodarczych znajdujących się na terenie powiatu.

Funkcjonujące zakłady produkcyjne reprezentują różne branże, nie ma zasadniczo dominującej. Są to wg PKD następujące działy:

- 16. Produkcja drzewna – 58 prac.
- 25. Produkcja metalowa – 60 prac.
- 45. Usługi motoryzacyjne – 31prac.
- 47. Handel detaliczny – 82 prac.
- 49. Transport lądowy – 83 prac.
- 85. Usługi oświatowe – 141 prac.
- 86. Opieka zdrowotna – 238 prac.

Największe zagrożenie zdrowotne występuje w zakładach produkcji drzewnej (hałas, zapylenie) i metalowej (hałas, dymy spawalnicze). Istotne zagrożenie zdrowotne stanowi także narażenie na niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne, które mają zastosowanie we wszystkich prawie zakładach pracy oraz szkodliwe czynniki biologiczne.

Wymienione wyżej obszary i rodzaje narażeń były głównym tematem zainteresowania służb nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy.

W roku 2016 ogółem przeprowadzono 51 kontroli sanitarnych (w 2015 r. – 57), w wyniku których wydano 5 decyzji administracyjnych (w 2015 r. – 8) zawierających 2 nakazy, które dotyczyły m.in. takich zagadnień jak:

- profilaktyka lekarska nad pracownikami
- poprawa warunków higieniczno-sanitarnych pracy

W celu wyegzekwowania nakazów zawartych w decyzjach wystawiono 4 upomnienia

W wyniku podjętych działań uzyskano stabilizację środowiskowych warunków pracy w nadzorowanych zakładach utrzymując je na poziomie poprzedniego roku.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W roku 2016 nadzorem sanitarnym objęty został 1 zakład, w którym występuje czynnik rakotwórczy - *pył drewna twardego*.

Liczba osób narażonych na w/w czynnik rakotwórczy wyniosła – 2 osoby

W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w wyniku której wydano decyzję nakazującą uaktualnienie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy w zakładzie

Nadzór nad substancjami/mieszaninami chemicznymi.

W powiecie węgorszewskim nie ma producentów i importerów substancji w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach.

- liczba zakładów stosujących substancje i mieszaniny - 63
- liczba dystrybutorów substancji i mieszanin - 24

Przeprowadzono łącznie 54 kontrole sanitarne u dalszych użytkowników oraz u dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin.

W 2016 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorszewie były

- 3 zakłady, które wprowadzają do obrotu prekursorzy kategorii 3 oraz
- 5 zakładów, które stosują prekursorzy narkotykowe kat.3.

Przeprowadzono 8 kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych. Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

Nadzór nad produktami biobójczymi

W 2016 r. w ewidencji PSSE w Węgorszewie było 9 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego.

Przeprowadzono 9 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 16 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W 2016 roku liczba zakładów pracy w ewidencji PSSE w Węgorszewie, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne wyniosła 23.

Skontrolowano w tym zakresie 8 zakładów pracy, w których przeprowadzono 8 kontroli.

Choroby zawodowe

W roku 2016 do PSSE w Węgorszewie wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej.

Wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej która dotyczyła poz. 20.1 wykazu tj. *przewlekła choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.*

Wydano także 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej, która dotyczyła poz. 26 wykazu – *choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza*, u osoby pracującej w rolnictwie, choroba ta została zgłoszona w 2015 roku.

Nie odnotowano zgłoszeń chorób o etiologii zawodowej wynikającej z narażenia na szkodliwe czynniki fizyczne bądź chemiczne, co pozytywnie świadczy o efektach podejmowanych działań w zakresie higieny pracy.

6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Do zakresu działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności:

- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wydawanie opinii sanitarnych w sprawie dokonywania oceny środowiskowej (sporządzania raportu oddziaływania na środowisko),
- ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowej dotyczącej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, żeglugi śródlądowej oraz środków komunikacji lądowej.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach dokonywanych uzgodnień, zwracano szczególną uwagę na zagadnienia, związane z:

✚ odpowiednim przeznaczeniem terenów, w ramach planów zagospodarowania przestrzennego gmin, pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, usługowe; uwzględniając prognozowane zanieczyszczenia powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i stałych (w tym gospodarka odpadami niebezpiecznymi);

✚ zastosowaniem rozwiązań w dokumentacji projektowej, ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dot. m.in. zagadnień higieny pracy i środowiska) oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.), egzekwując na każdym etapie procesu inwestycyjnego rozwiązania spełniające wymagania higieniczne i zdrowotne.

W roku 2016 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie wpłynęły 3 wnioski o **uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; wydano 3 opinie bez uwag.**

Przedstawiono także do zaopiniowania **1 projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Węgorzewo Południe” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – zaopiniowany pozytywnie, bez uwag.**

We wszystkich przypadkach projekty uzgadniane były ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na zdrowie ludzkie i możliwych do wystąpienia ujemnych skutków zdrowotnych, a także z analizą możliwości ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych.

Wydano **9 opinii sanitarnych w sprawach konieczności przeprowadzenia oceny środowiskowej: w 8 przypadkach wskazano brak potrzeby sporządzania raportu, w 1 przypadku wskazano potrzebę sporządzenia raportu (dotyczyło budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Węgielsztynie).**

Uzgodnienia dotyczyły m.in. następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

- sieci wodno-kanalizacyjne - 1
- przystanie żeglarskie - 3
- elektrownie fotowoltaiczne - 5

W 2016 r. nie były realizowane inwestycje zaliczane do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko.

Uzgodnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów.

W roku 2016 wydano **14** opinii sanitarnych w zakresie uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych; dotyczyły m. in. następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

- handlowo-usługowe - **5** (1 sklep spoż., 2 pkt. gastronomiczne, 2 budynki mieszkalno-usługowe),
- obiekty turystyczne - **7** (2 domki letniskowe, 1 hotel, 4 sanitariaty),
- zakłady nauki i wychowania - **2** (1 przedszkole, 1 szkoła).

W 6 projektach wniesiono zastrzeżenia, pozostałe zaopiniowano bez uwag.

Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Ogółem w 2016 r. przedstawiciel PPIS uczestniczył w **11** odbiorach końcowych zrealizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w następujących kategoriach:

- zakłady nauki i wychowania - **2** (2 przedszkola),
- obiekty handlowe i usług - **5** (2 zakłady fryzjerskie, 1 sklep optyczny, 1 pkt sprzedaży wyrobów medycznych, zakład gastronomiczny)
- obiekty turystyczne i rekreacyjne - **2** (1 zespół domków letniskowych, 1 obiekt hotelowy)
- inne obiekty - **2** (1 budynek socjalno-biurowy, 1 budynek wielorodzinny)

Ważniejsze obiekty, to:

- oddanie do użytku dwuoddziałowego niepublicznego przedszkola w Węgorzewie; uruchomienie kolejnego przedszkola pozwoli na istotne rozwiązanie problemu wychowawczo-opiekuńczego dla najmłodszych;
- oddanie do użytku kolejnych obiektów usługowych, handlowych oraz gastronomicznego rozszerzyło zakres usług dla lokalnej ludności i przebywających turystów na terenie powiatu.

W jednym przypadku wydano opinię sanitarną z zastrzeżeniem: dotyczyła konieczności wykonania badań środowiskowych w zakresie oświetlenia. Pozostałe obiekty zostały zaopiniowane bezusterkowo.

Siedem obiektów powstało lub poszerzyło swą działalność na bazie istniejącej w wyniku adaptacji; całkowicie nowe były **cztery** obiekty.

We wszystkich przypadkach w odbiorze uczestniczyli odpowiednio przedstawiciele komórek merytorycznych: HŻŻ, HK, HP, HDiM i Ep.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny PSSE w Węgorzewie współpracował z jednostkami administracji samorządowej i rządowej, tj. z Biurem Ochrony Środowiska i Biurem Planowania Przestrzennego oraz Inwestycji Urzędu Miejskiego w Węgorzewie, z Urzędami Gmin w Pozezdrzu i Budrach, z Wydziałem Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatu, z Nadzorem Budowlanym przy Starostwie.

7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Podstawą działalności w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jest Narodowy Program Zdrowia oraz Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej, zdrowotnej oraz potrzeb terenu.

Działalność prozdrowotna realizowana była poprzez pogromy edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz ogólnopolskie kampanie społeczne. Podejmowane i realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Węgorzewie działania w zakresie promocji zdrowia w 2016 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, obejmowały głównie profilaktykę chorób oraz promocję zdrowego stylu życia. Tematyka zdrowia i zdrowego stylu życia realizowana jest przez placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki służby zdrowia przy pomocy PIS oraz lokalnych samorządów.

W roku 2016 w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie realizowane były następujące programy edukacyjne:

Lp	Nazwa interwencji programowej	Opis treści działań programowych	Liczba odbiorców programu
1.	<p>Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”</p> 	<p>Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.</p> <p>Program jest realizowany metodą projektu a więc oparty o aktywne uczestnictwo uczniów w realizowanych zadaniach programowych.</p> <p>W ramach wdrożenia programu prowadzone są szkolenia dla realizatorów szkolnych, którzy następnie koordynują działania programowe w szkołach.</p> <p>Ponadto w ramach programu organizowane są punkty promocji zdrowia na imprezach masowych (Półmaraton Węgorza, Uliczne Biegi Bociana w Budrach).</p> <p>Według lokalnego zapotrzebowania prowadzone są również zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia.</p>	<p>7 szkół na terenie powiatu realizowało ogólnopolski program edukacyjny.</p> <p>749 odbiorców działań programowych – uczniów szkół gimnazjalnych oraz uczniów klas V i VI szkół podstawowych i ich rodziców.</p>
2.	<p>Program „Czyste powietrze wokół nas”</p> 	<p>Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.</p> <p>Program realizowany jest przez, przedszkola i oddziały przedszkolne .</p>	<p>Program realizowany jest przez 8 placówek .</p> <p>375 odbiorców programu – dzieci uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz ich rodzice.</p>

3.	<p>Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.</p> 	<p>Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV wśród ogółu społeczeństwa poprzez realizację programów i kampanii informacyjnych.</p> <p>W roku 2016 kontynuowano 1 kampanię Krajowego Centrum ds. Aids promującą testowanie w kierunku nosicielstwa wirusa HIV: „Coś was łączy? Zrób test na HIV”.</p> <p>Okazję do nasilenia działań promocyjnych w zakresie profilaktyki HIV stanowi obchodzony co roku 1 grudnia Światowy Dzień AIDS. W ramach obchodów Światowego dnia AIDS PSSE w Węgorzewie zorganizowała XI Powiatowy konkurs wiedzy o HIV/AIDS „Razem przeciwko AIDS”. Konkurs skierowany był do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej.</p>	<p>Ok. 768 odbiorców działań programowych oraz kampanii społecznych.</p>
4.	<p>Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. (KIK/68)</p> 	<p>Celem polsko-szwajcarskiego projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Działania podejmowane w ramach programu opierają się o realizację działań kampanijnych, realizację programu edukacyjnego dla młodzieży ponadgimnazjalnej „ARS...”, prowadzenie zajęć edukacyjnych dla młodzieży i ich rodziców oraz organizację szkoleń.</p> <p>W ramach realizacji projektu nawiązana została współpraca z Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie, Strażą Miejską w Węgorzewie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węgorzewie.</p>	<p>1977 odbiorców działań programowych. Działania profilaktyczne skierowane były do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych oraz uczniów starszych klas szkół podstawowych. Działaniami związanymi z realizacją programu KIK/68 została objęta również społeczność lokalna.</p>

<p>5.</p>	<p>Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Światowy Dzień Bez Tytoniu „Stop nielegalnemu obrotowi wyrobami tytoniowymi <ul style="list-style-type: none"> • Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu 	<p>W 2016 r. Światowa Organizacja Zdrowia dążyła do przygotowania państw członkowskich na wprowadzenie nowych, jednolitych wystandaryzowanych opakowań wyrobów tytoniowych. Jednolite opakowania są ważnym środkiem zmniejszenia popytu na wyroby tytoniowe – zmniejszają atrakcyjność papierosów, ograniczają stosowanie opakowań jako form reklamy i promocji wyrobów tytoniowych, a także zwiększają skuteczność profilaktyki i ostrzeżeń zdrowotnych.</p> <p>W ramach ŚDBT zorganizowano punkty promocji zdrowia na Ulicznych Biegach Majowych w Węgorzewie oraz podczas święta szkoły w Gimnazjum im. J. A. Helwina w Węgorzewie. Przeprowadzono cykl zajęć edukacyjnych na temat profilaktyki palenia tytoniu dla młodzieży gimnazjalnej (Gimnazjum im. J. A. Helwina w Węgorzewie) Dzięki współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowano konkurs wiedzy dla młodzieży gimnazjalnej. Prowadzono działania informacyjne w lokalnych mediach.</p> <p>Cel Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu w Polsce Realizację planu Europy wolnej od dymu tytoniowego osiągamy poprzez tworzenie społecznego i politycznego poparcia idei - organizowanie w skali populacyjnej, ogólnokrajowej i lokalnej kampanii zdrowotnych promujących zdrowy, wolny od dymu tytoniowego styl życia. W ramach „Światowego Dnia Rzucania Palenia” PSSE w Węgorzewie prowadziła działania informacyjne, zajęcia edukacyjne oraz zorganizowała „Powiatowy konkurs wiedzy o tytoniu” dla uczniów klas V i VI szkół podstawowych.</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi zostało objętych 869 osób. Ponadto przesłano informacje związane z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu do wszystkich szkół powiatu węgorszewskiego oraz 9 podmiotów leczniczych.</p> <p>Działaniami profilaktycznymi zostało objętych: 267osób (uczniowie z kl. V-VI szkół podstawowych, I-III gimnazjum) Informacje dotyczące Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu zostały przesłane do wszystkich szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych.</p>
-----------	--	--	--

W roku 2016 działania edukacyjne realizowane były także poprzez następujące interwencje nieprogramowe i akcje informacyjno-edukacyjne:

1.	<p>Akcja „Zdrowe wakacje”</p> 	<p>Celem akcji było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń dzieci i młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. Działania prowadzone były we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie.</p>	<p>Działaniami prowadzonymi w ramach akcji objęto: 759 uczestników kolonii, obozów letnich, 47 uczniów klas I i II Gimnazjum w Węgorzewie, 341 uczniów klas 0- IV SP Nr 1 w Węgorzewie, 231 uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej Nr 2 w Węgorzewie.</p>
2.	<p>Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły”</p> 	<p>Celem działań prowadzonych w ramach akcji w roku 2016 było min.: podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci. W ramach akcji organizowano punkty promocji zdrowia (Uliczne Biegi majowe w Węgorzewie, Uliczne Biegi Bociana w Budrach)</p>	<p>W ramach akcji przeprowadzono spotkania edukacyjne z 67 rodzicami z 5 szkół podstawowych. 600 uczestników imprez masowych, na których zorganizowano punkty promocji zdrowia.</p>
3.	<p>Światowy Dzień Zdrowia</p> 	<p>Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmowała działania zmierzające do zwrócenia uwagi na problem w rozpowszechnieniu cukrzycy, ogromnym obciążeniu tą chorobą i jej poważnych następstwach. W ramach ŚDZ prowadzono szkolenia, prelekcje, zajęcia edukacyjne, przekazywano informacje do mediów, podmiotów leczniczych, placówek oświatowych.</p>	<p>109 osób objętych działaniami profilaktycznymi (uczestnicy szkoleń, prelekcji, zajęć edukacyjnych) Informacje dotyczące tematyki obchodów ŚDZ 2016 przesłano do wszystkich szkół powiatu węgorszewskiego oraz 9 podmiotów leczniczych.</p>
4.	<p>Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach</p> 	<p>Kampania ma zwrócić uwagę na to, że nieracjonalne stosowanie antybiotyków grozi utratą ich skuteczności, co stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia przyszłych pokoleń. Działania kampanijne mają na celu zaangażowanie jak największej liczby instytucji, środowisk eksperckich i środków masowego przekazu do zwiększenia świadomości społeczeństwa w temacie narastającej oporności bakterii na antybiotyki.</p>	<p>PSSE w Węgorzewie przekazała informacje dotyczące Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach do lokalnych mediów, dostępnych dla społeczności lokalnej.</p>

<p>5.</p>	<p>Profilaktyka grypy</p> 	<p>Celem przedsięwzięcia jest organizacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki grypy. PSSE w Węgorzewie prowadziła działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży wypoczywających na zimowiskach. Prowadzono także działania informacyjne w lokalnych mediach.</p>	<p>40 uczestników wycieczki zimowego</p>
<p>6.</p>	<p>Propagowanie zasad higieny osobistej</p> 	<p>Podstawowym celem podejmowanych działań było promowanie zdrowia i higienicznego trybu życia. Głównymi działaniami podjętymi w ramach propagowania zasad higieny osobistej była organizacja zajęć edukacyjnych.</p>	<p>87 -odbiorców działań profilaktycznych</p>
<p>7.</p>	<p>Profilaktyka chorób odkleszczowych</p> 	<p>Celem podejmowanych działań było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka, poprzez podniesienie świadomości społeczeństwa. Przekazywano informacje do lokalnych mediów, prowadzono dystrybucję materiałów prozdrowotnych, organizowano punkty promocji zdrowia.</p>	<p>Odbiorcami działań profilaktycznych było: 300 uczniów ze szkoły gimnazjalnej oraz społeczność lokalna</p>
<p>8.</p>	<p>Europejski Kodeks Walki z Rakiem</p> 	<p>Działania podejmowane przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej miały na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie profilaktyki chorób nowotworowych. Organizowano min. punkty promocji zdrowia, gdzie przekazywano materiały informacyjno-edukacyjne.</p>	<p>530 odbiorców działań profilaktycznych</p>

Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych w 2016 opierała się o organizację szkoleń dla bezpośrednich realizatorów edukacji zdrowotnej i profilaktycznej w szkołach. Prowadzona była również dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych do wszystkich współpracujących placówek. Prowadzono także bezpośrednią edukację dzieci i młodzieży w zakresie istotnych zagadnień zdrowotnych, takich jak

profilaktyka chorób, profilaktyka uzależnień czy też zasady zdrowego stylu życia. Promocja zdrowia realizowana była również poprzez udział w różnego rodzaju festynach i akcjach profilaktycznych.

Działania edukacyjne kierowane były do szerokiej grupy odbiorców. Obejmowano nimi nie tylko dzieci i młodzież ale też osoby w wieku produkcyjnym oraz seniorów: słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku i członków Związku Emerytów i Rencistów. W tej pracy mogliśmy liczyć także na wsparcie redakcji „Węgorszewskiego Tygodnia”, która chętnie zamieszczała artykuły na temat aktualnych zagrożeń zdrowotnych.

W 2016 roku ukazały się następujące artykuły prasowe w gazecie „Węgorszewski Tydzień”:

1. „Chroń się przed grypą !” – styczeń
2. „Wypowiedz walkę cukrzycy” - kwiecień
3. „Mały kleszcz, duży problem !” - kwiecień
4. „31 maja Światowym Dniem Bez Tytoniu” - maj
5. Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły” - sierpień
6. „Dbamy o zdrowie naszych pociech” – wrzesień
7. „Czas pożegnać się z nałogiem !” - listopad
8. „Razem przeciwko AIDS” - grudzień

Współpracowano z:

- Starostwem Powiatowym w Węgorzewie
- Urzędem Miejskim w Węgorzewie
- Tygodnikiem „Węgorszewski Tydzień”
- Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie
- Strażą Miejską w Węgorzewie
- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Węgorzewie
- Gminnym Ośrodkiem Kultury w Budrach
- Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie
- Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Węgorzewie
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węgorzewie
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie
- Związkiem Emerytów i Rencistów w Węgorzewie
- Stowarzyszeniem Kobiet Mazurskich „Dziewczyny znad Sapiny”

8. Podsumowanie

Rok 2016 był kolejnym okresem, w którym zdecydowana większość zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych utrzymywała się na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie.

W ramach działalności kontrolno-represyjnej w 2016 r. przeprowadzono ogółem 846 kontroli sanitarnych (w 2015 r. – 837) w wyniku, których

- wydano 145 decyzji merytorycznych (w 2015 r. – 150) oraz 138 decyzji płatniczych (w 2015 r. – 151),
- nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 1200 zł (w 2015 r. - 6 mandatów na kwotę 1900 zł),
- pobrano do badania - 171 prób (w 2015 r. - 177),
- wykonano 1214 badania (w 2015 r. – 1343).

Podobnie jak w latach ubiegłych uniknęliśmy zagrożeń związanych z wystąpieniem ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych i innych chorób zakaźnych stwarzających szczególne zagrożenie epidemiologiczne, a także zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska.

W omawianym okresie liczba biegunek u dzieci do lat 2 wywołanych biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi utrzymywała się na podobnym poziomie jak w 2015 r. Pozytywnym zjawiskiem jest znacznie mniejsza liczba zakażeń rotawirusowych. Nie było też przypadków zachorowań na salmonellozę. Tendencję spadkową zaobserwowano także w przypadku zachorowań na ospę wietrzną. Nadal natomiast rośnie liczba osób chorych na boreliozę.

Po raz pierwszy od kilku lat zarejestrowano też przypadki zachorowań na krztusiec, w liczbie 4. Zarejestrowano też dalszy wzrost liczby przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Statystycznie rzecz biorąc można powiedzieć, że każde dziecko w wieku od 0 do 4 lat chorowało częściej niż 2 razy w roku, w wieku od 5 do 14 lat raz w roku, a w grupach wiekowych 15-64 lata i 65 i więcej lat u co trzeciego mieszkańca podejrzewano zachorowanie na grypę.

Można zaobserwować prostą zależność pomiędzy liczbą osób korzystających z zalecanych szczepień ochronnych a liczbą zachorowań. Przykładem tego mogą być chociażby zachorowania wywołane rotawirusami: w 2016 roku wzrosła liczba zaszczepionych dzieci przeciwko rotawirusom i jednocześnie zmalała liczba osób chorych, podobnie sytuacja się ma w przypadku ospy wietrznej. Nadal niestety utrzymuje się bardzo niski odsetek osób szczepiących się p/grypie i w 2016 r. był niższy niż w latach poprzednich.

Na dobrym poziomie sanitarnym utrzymuje się stan większości obiektów podmiotów wykonujących działalność leczniczą i obiektów użyteczności publicznej i zakładów pracy.

W powiecie węgorszewskim z wody o kontrolowanej jakości korzysta 22768 osób, co stanowi 96,86% ogółu ludności powiatu węgorszewskiego. W 2016 r. wszystkie wodociągi dostarczały wodę o prawidłowych parametrach mikrobiologicznych.

Sytuacja w obszarze bezpieczeństwa żywności w 2016 roku w naszym powiecie była zadawalająca i nie odbiegała od poziomu z 2015 r. Sukcesywnie zmniejsza się liczba stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-technicznych i higienicznych w obiektach produkcji i obrotu żywnością. Nie występowały zjawiska, które stanowiłyby istotne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, zarówno pod względem skali zjawiska, jak i rodzaju zagrożenia.

Wyniki badań laboratoryjnych próbek żywności świadczą o dobrej jakości środków spożywczych znajdujących się w obrocie.

Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania powiatu węgorszewskiego poprawia się z roku na rok. W minionym roku w większości placówek oświatowo-wychowawczych wykonano szereg prac remontowych, co przyczyniło się do znacznej poprawy ich stanu sanitarno-higienicznego.

W dalszym ciągu nie rozwiązany pozostaje problem odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w trzech szkołach wiejskich (Perły, Budry i Sobiechy), gdzie w sezonach jesienno-zimowo-wiosennym zajęcia wychowania fizycznego odbywają się głównie na korytarzach szkół.

Ważnym elementem naszego działania była promocja zdrowia i oświata zdrowotna obejmująca całość zagadnień nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W 2016 roku w dalszym ciągu realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym. Działania dotyczyły aktualnych zagrożeń zdrowotnych i uwzględniały potrzeby społeczności lokalnej.

Prowadzono zajęcia edukacyjne w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz na zorganizowanych wypoczynkach letnich. Zajęcia te dotyczyły przede wszystkim profilaktyki zażywania dopalaczy przez młodzież, profilaktyki palenia tytoniu oraz zasad zdrowego odżywiania jak i zasad bezpiecznego wypoczynku w czasie wakacji.

Działania edukacyjne kierowane były do szerokiej grupy odbiorców. Obejmowano nimi nie tylko dzieci i młodzież ale też osoby w wieku produkcyjnym oraz seniorów.

Stan sanitarny powiatu węgorszewskiego w 2016 roku był na zadawalającym, bezpiecznym poziomie.